

האיגוד המקצועי של האמנים הפלסטיים בישראל

www.igud-omanim.org

igud.a.p@gmail.com

3 באפריל, 2013

לכבוד:

רון חולדאי, ראש העיר תל אביב

העתקים:

אסף זמיר, סגן ראש העיר
מנחם לייבה, מנכ"ל העירייה
אלי מלאכי, מנהל אגף חיובי ארנונה
דפנה לב, מנהלת מינהל החינוך התרבות והספורט
איריס מור, מינהל החינוך התרבות והספורט
צלילית בן נבט. רכזת תחום אמנות פלסטית
עו"ד גיא אבידן, יועץ משפטי איגוד האמנים הפלסטיים

הנדון: צו הארנונה לציירים ופסלים (896)

שלום רב,

אנו פונים אליך בבקשה לכנס דיון דחוף בנושא הקריטריונים והאכיפה של הארנונה לאמנים. בחודשים האחרונים פוקדים פקחים ממחלקת הארנונה באופן שיטתי ומגמתי את חללי הסטודיו של אמנים ברחבי העיר. מתוך תלונות חריפות שמגיעות אלינו, נדמה שהפרשנות של מחלקת הארנונה לצו הארנונה לציירים ופסלים (896) פוגעת באופן אנוש בתנאי העבודה הקשים בלאו הכי של אמנים בעיר, ובאפשרויותיהם להמשיך ביצירה האמנותית. הפקחים מתחקרים את האמנים לגבי עבודתם בסטודיו, ומפרשים את הימצאותם של מצלמה או מחשב כהוכחה לקיומו של עסק או בית מלאכה. האם ניתן להעלות על הדעת יצירה אמנותית עכשווית שלא עושה שימוש בכלים אלה בתקופה זו? למותר לציין, במאה ה-21 אין כמעט צייר או פסל, שלא עושים שימוש בדימויים מצולמים או קיימים (ready made) כמתווה ליצירה. לפיכך, יש לקבוע קריטריונים חדשים וברורים המתאימים לרוח הזמן.

עיריית תל אביב הייתה חלוצה בארץ בהכרה בחשיבות מתן הנחה משמעותית בארנונה לאמנים. לאחרונה, הצטרפה למגמה עיריית ירושלים, ועיריות נוספות פנו אלינו לבחינת הנושא. החיפוש הנואש של אמנים למציאת חללי עבודה זולים מהווה קטליזטור להתחדשות עירונית¹, ומתן ההנחה בארנונה (המקובל בכל העולם המערבי) מצביע על ההכרה והתמיכה שהעיריות מוצאות לנכון להעניק לאמנים. נציין עוד, שבעיר תל אביב קיימים רק חללי סטודיו ספורים המסובסדים ע"י העירייה בסדנאות האמנים. לצערנו, השכרת מקלטים לאמנים במחירים מסובסדים הופכים לפחות ופחות אטרקטיביים בגלל הצורך לפנותם בתוך 24 שעות לטובת ייעודם המקורי, זאת בנוסף למקרים הרבים של הצפות שהחריבו עבודה של שנים. יוצא איפה, שהתמיכה המשמעותית ביותר שהעמידה העירייה, מתנפצת אף היא.

¹ראה מחקרו של רועי פביאן שהוזמן ע"י מחלקת התכנון של עיריית תל אביב

רוב האמנים הפלסטיים נאלצים לעבוד למחייתם בעבודות אחרות בכדי לאפשר את עבודתם בסטודיו² ונטל הארנונה יביא בפועל לסגירתם של חללי סטודיו רבים.

על פי החזון האסטרטגי של העירייה, נראה שאתם רואים חשיבות אסטרטגית בעובדה שבתל אביב נמצא הריכוז הגדול בישראל של אמנים פלסטיים³, ואף רואים בפעילות האמנותית מכשיר לפיתוח והתחדשות עירונית, לצד מוקד משיכה תיירותי⁴. אך בזרוע אחרת העירייה מקצצת את כנפי היצירה, ומשליכה את האמנים עצמם לתנאי הישרדות בלתי אפשריים. אין פלא שניתן לראות מגמה של מעבר אמנים לערים המזמנות לאמנים תנאים הולמים יותר. נציין, שכבר בשנה שעברה אמנים לא מעטים קראו להחרמת אירוע "אוהבים אמנות" (שהאיגוד יזם בשיתוף העירייה) בטענה ש"שנת האמנות" לא הטיבה עם האמנים, ושיש צורך "שהעירה תפעל בכיוון של אוהבים אמנים".

ישנו צורך דחוף שהעירייה תדבר בקול אחד וברור באופן בו היא מוצאת לנכון לאפשר תנאי יצירה מינימאליים לאמנים הפלסטיים. אנו מבקשים לקיים פגישה בהולה עם מנהלי האגפים הרלוונטיים בתחום האמנות, וכן צלילית בן נבט, רכזת תחום אמנות פלסטית, מנהל אגף ארנונה, ראש העיר/ סגנו עם איגוד האמנים. בפגישה נציג בפניכם נתונים מישראל ומהעולם הנוגעים ישירות לנושא, ונבחן יחד איתכם כיצד להבטיח את מתן התמיכה בארנונה לאמנים פעילים, לצד מנגנון שלא יאפשר למתחזים להציג מצג שווא⁵.

אנו מבקשים אתכם להקפיד לאלתר את ביקורי הסטודיו המניפולטיביים והברוטאליים, וכן את החלטותיכם לגבי שינוי ההגדרה בצווי הארנונה שהוצאתם בחודשים האחרונים לאמנים.

בברכה

גלעד אופיר

יו"ר האיגוד המקצועי של האמנים הפלסטיים בישראל

+++ האיגוד המקצועי של האמנים הפלסטיים בישראל מייצג 1,321 אמנים מקצועיים (מרבייתם מתגוררים ועובדים בתל אביב), מתוקצב באופן שוטף ע"י מנהל התרבות, ומהווה כלי המשרת את כלל ציבור האמנים הפלסטיים בישראל.

---

²ראה מחקר של תמר יוגב "אילוצים מבניים ואסטרטגיות ניעות בשדה האמנות הישראלית", אוני' ת"א ע"מ 24

³מתוך אתר העירייה: "יותר מ 600 אמנים לקחו חלק בשנת האמנות, ומעל 100,000 מבקרים זכו לחוות את האמנות התל אביבית ברחבי העיר".

⁴מתוך פרסומי העירייה בשנת האמנות 2012: "תשומת לב מיוחדת תינתן לאמנות עכשווית המדגישה את חיי הלילה בעיר ללא הפסקה".

⁵לדוגמה: האיגוד מעמיד תנאי סף לקבלת חברים חדשים, המבטיח (בהתאם לקריטריונים של אונסקו) שרק אמנים המציגים באופן שוטף, ומגיעים לניקוד מינימאלי יתקבלו כחברים.